

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul Abonamentului :
Pentru Austro-Ungaria pe an . 5 fl. — cr.
" " " " pe 1/2 an . 2 " 50 "
" România și străinătate pe an . 14 franci
" " " " pe 1/2 an 7 "

Prețul inserțiunilor :
Pentru publicațiunile oficiale, concurse,
edicta etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până
la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl.,
de aci în sus 5 fl.

Corespondințele sânt a se adresa redacțiunii
„FÓIA DIECESANĂ“;
era banii de prenumerațiune și inserțiuni la
Tipografia diecesană în Caransebeș.

PARTEA OFICIALĂ.

Nr. 194. Pres. ex 1890.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Episcop al bisericii drept-credincioase răsăritene în Epaechia română a Caransebeșului.

Dar, îndurare și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru,
care este în ceriuri!

Iubit cler și popor eparchial!

Cu ajutorul lui Dumnezeu eară ne-am învrednicit a serba marea și însemnata zi a Născerii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos!

Mare cu adevărat și însemnată e ziua aceasta, pentrucă ea ne aduce aminte de începutul cel mic al unei schimbări mari, al unei schimbări, care avea să prefacă totul, să reformeze și să îmbunătățească cu deservire starea lumii pe vecie.

Da, iubit cler și popor, pentrucă Isus Christos n'a venit în lume numai pentru un timp hotărit, sau pentru un popor anumit, ci pentru toate timpurile și pentru toți oamenii, ca să-I mântuească și să-I ferească. Și nici n'a venit el ca împărat pământesc al unui popor, cum și-l închipuiau unii, ci ca împăratul împăraților, care avea să întemeieze o împărăție vecinică morală: o împărăție a adevărului și a dreptății, o împărăție a virtuții. Pentru aceea și învățătura lui cea sfântă încă avea să străbată la toate popoarele, și adevărata cunoștință a lui Dumnezeu, descoperită de dănsul, să nu mai fie o proprietate exclusivă a unui popor, ci un bun comun pentru toate popoarele. Tot din aceste temeieri, mai

încolo, templele păgânilor și altarele idolilor, cu care credința deșartă umpluse pământul, aveau să înceteze, eară în locul lor să se introducă închinăciunea lui Dumnezeu cu duchul și cu adevărul. Deosebitele popoare ale pământului în sfârșit, care până aci trăiau despărțite de cătră olaltă, și pline de ură și de dușmănie între sine, aveau să se înfrățească și prin iubire și virtute, tot mai mult să se întrunească în frumoasa legătură a păcii universale promițtoare de binecuvântare cerească.

Mare și însemnată e ziua aceasta în sfârșit, pentrucă minunea minunilor s'a sevărșit într'ensa: ceriul cu pământul s'a împreunat, Dumnezeu din ceriu pre pământ s'a pogorit chipul omului luând, eară omul de pre pământ la ceriu s'a suit și șede de-a dreapta Tatălui. Și stea pe ceriu s'a aretat, cu care filosofi, cei-ce slujeau stelelor, Magii dela răsărit împreună au călătorit, aducând daruri: aur, smirnă și tămâie și cu păstorii împreună închinându-se pruncului celui născut, ca adevăratului Dumnezeu, între ângerescele cântări în ceriuri: Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, și pre pământ pace, între oameni bună voire!

* * *

Cuvinte adevărat ângeresci, cuvinte sfinte, cuvinte dumnezeesci chiar, iubit cler și popor, sânt cuvintele acestea, pe care ângerii în ceriuri le-au cântat la venirea lui Isus Christos în lume. Eu zic, că dacă cântarea aceasta ângerească s'ar traduce în faptă, dacă s'ar urma ei cu statornicie întocmai: atunci cea mai ticită și mai plăcută vieată ar avea omul pe pământ. Pentrucă ce alta cuprind în sine cuvintele acestea, cântate de ângeri în mare bucurie,

decât datorințele noastre cele mai de frunte, fără de care nici un lucru bun nu se poate aduce la iveală. Ele sunt tot atâtea virtuți creștinesci, care ca și nisce ramii tari și plini de viață, resar din aceeași trupină comună a iubirei noastre către Dumnezeu și către deaproapele nostru.

Pacea, iubit cler și popor, e acea stare linișcită a sufletului, în care omul neîmpedecat și neturburat se-și poate săvârși lucrările chemării sale. De unde urmează că noi numai având pace, adecă nefiind turburați și împedecați de alții, ne putem împlini cuprinderile noastre dîlnice, și putem spori în mersul nostru către ținta aspirațiilor noastre. Necăjiți prin sfești și turburări de tot felul, din lăuntru și din afară, noi nu putem da înainte și nu putem spori binele nici al nostru nici al altora. Pentru aceea de atâtea ori și cu tot adinsul ni se impune în s. Scriptură această virtute aleasă, prin cuvintele: Pace vouă! Pace să aveți între voi! Fericiți sunt făcătorii de pace, că aceia fiul lui Dumnezeu se vor chema!

Tot asemenea se poate zice și despre cealaltă virtute, despre buna voire, prin care se înțelege fericită dispoziție a sufletului nostru de a voi binele fie-cărui om, pentrucă e om, frate al nostru, membru al societății din care facem parte. Fără de această virtute, iubit cler și popor, nu e cu putință a ne împlini nici chiar datoria iubirei noastre către alții; pentrucă ce nu face omul din bună voire, aceea nu face el din indemn curat, nici din atragere sau din plăcere, ci numai din silă; dar unde pășesc la mijloc sila, acolo nu mai poate fi vorbă de vre-un bine adevărat. Lucru deci foarte firesc, că unde nu e bună voire, acolo nu e bună înțelegere, și unde lipsește aceasta, acolo nu poate avea loc pacea, ci neînțelegerile, dușmăniile, sfeștile împreună cu toate urmările lor nefericite, după cuvintele s. Scripturii: că celce seamănă vânturi, va secera furtunii! Va să zică cu privire la neînțelegeri, că: cel-ce seamănă împărecheri, sfești, dușmăni, acela va secera miserie și ruină!

Iată, iubit cler și popor, pentrucă am zis, că fără pace și bunăvoire nici un lucru bun nu poate veni la iveală! Nu, nici un lucru omenesc nu poate avea preț adevărat moral; pentrucă aceste două virtuți, pacea și bunăvoirea, răzimate pe iubirea lui Dumnezeu și a deaproapelui, sînt fundamentul tuturor lucrurilor bune, sînt izvorul din care isvorește binele și fericirea neamului omenesc, sînt în sfârșit

condițiunea esențială a vieții noastre morale, soțiale și materiale.

Și cu toate acestea, mulți dintre oameni nu voiesc să înțeleagă aceste îndreptări bune și folositoare, ci mai bucuros se lasă a fi răpiți de boldurile patimilor, spre învederea lor scădere, daună și ruină. Îi plînge omului inima, când vede, că întreprinderi folositoare se zădărnicesc; că persoane singurate, de bune speranțe, se nenorocesc; că familiile altcum în bună stare materială se nefericesc, ajungînd așa dicînd la sapă de lemn din starea lor cea bună materială de mai înainte; că comune și chiar și popoare întregi din cele mai însemnate, se ruinează, pier și se sting ca popoare cu totul depe fața pămîntului, numai și numai în urma neînțelegerilor, desbinărilor și dușmăniilor lor.

Ca să tac despre altele din trecut și din prezent, să luăm în socotință numai pe unul, pe poporul evreesc, care ne e bine cunoscut la toți. Acest popor, se poate zice, că a căzut din sclavie în sclavie prin neînțelegerile și împărecherile sale. Înzădar îl scoase Moise din sclăvia Egiptului, căci a căzut în alta, în aceea a Babilonului. Înzădar fu el scos și din aceasta, căci eară căzu în alta, în aceea a Romanilor. Cât de puternic era el sub David, și cât de avut devenise el sub Solomon! Dar din starea lui cea bună materială se dezvoltară plăcerile și desfrînările, și din acestea neînțelegerile și împărecherile. Mai pe urmă el se desbinară, începură a se dușmăni și a se resboi între sine, și a se omori frate pe frate. Soartea neresistibilă i-a fost: perirea ca popor și risipirea lui în toate părțile lumii!

Iată, iubit cler și popor, roadele dușmăniilor între frați: Perirea ta din tine Israile!

* * *

Așa fiind, iubit cler și popor, ce poate urma în mod mai logic din cele dicise, decât ca să ne întipărim afund în inimile noastre îngereasca cântare amintită mai însus, și conform aceleia să ne îndreptăm privirile noastre mai întăiu spre ceriu, de unde se revarsă tot darul și tot binele preste noi; să ne închinăm unui Dumnezeu adevărat, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, făcătorului nostru al tuturor, să preamărim Atotputernicia lui și să-l mulțămim lui pentru toate facerile de bine; eară aici pe pămînt să fim făcători de pace, să avem bunăvoire către toți, și să ne ferim de neînțelegeri, de desbinări și de dușmăni între noi. Dar ca să putem face aceasta, să căutăm a smulge din inimile noastre

mai ales ura, mânia, pisma și cu deosebire uriciosul interes particular egoistic, căci acestea sînt mai cu seamă, care produc neînțelegerile, care turbură pacea și liniscea, și amăresc viața indivișilor ca și a familiilor și a popoarelor întregi. Ca o regulă principală, iubit cler și popor, să ne fie în vedere acestea: să nu vătămăm, ca să nu fim vătémați; să nu asuprim, ca să nu fim asupriți; să nu nedreptățim, necăjim, întărităm, ca să nu ni se facă asemenea; să nu pismuim, ca să nu fim pismuiți. Nimic nu ne poate ajuta aici mai mult, ca buna voire, care îmblânzește inimile, și domolesce patimile. Spre acest sfârșit însă să ne nisuim, iubit cler și popor, a sădi încă de timpuriu, în casa părintească și în școală, în fragedele inimi ale băieților adevărata cultură, care este aceea a minții și a inimii. Numai cultura minții, fără de a inimii nu folosește nimic, ba strică; căci inimile remenând stricate, numai stricăciune aduce cu sine în toate părțile.

Și să se nu se zică, că a face toate acestea, nu ar sta în putința noastră. Nu, iubit cler și popor; pentru-că bunul Dumnezeu ne-a înzestrat cu cele mai frumoase daruri, cu care să ne putem întocmi lucrările noastre în deplină libertate a voinței, după poveștile dumnezeescilor învățături ale bisericii noastre dreptcredincioase strămoșesci, și după acelea ale minții și ale înțelepciunii. Trebuie să șcim, că tot, ce e bun, dela noi vine, și tot, ce e rău, eară dela noi. Inima omului e o fântână, din care isvorește atât binele, cât și răul. Dacă această fântână e bună și curată, va isvorî din ea binele și curățenia; eară dacă ea e rea și necurată, va isvorî din ea răul și necurățenia. Să ne ingrigim deci, iubit cler și popor, în mod cuviincios de această fântână scumpă a sufletului nostru; să o curățim și premenim adese-orî, pentru ca apa, ce o scoatem dintr'ensă, să fie apă bună și curată, liberă de uriciunile păcatelor. Să facem prin urmare bine, și să ne ferim de rău; pentru că așa cere voia lui Dumnezeu, așa cer legile firești, și tot așa cere și binele și fericirea noastră cea adevărată, sfârșitul nostru cel mai înalt, care este desevărșirea și asemnarea noastră cu Dumnezeu!

Acestea sînt, iubit cler și popor, învățăturile și sfaturile arhieresci, pe care vi le pot da cu privilegiul SS. Serbătorii ale Nascerei Domnului și Măntuitoriului nostru Isus Christos, și pe care doresc ca să le puneți la inimă spre binele și zidirea noastră a tuturor. Și me aflu îndemnat, a vă sfătui totodată, ca să vă luați de stea conducătoare în

viața voastră: Credința cea strămoșească într'un Dumnezeu adevărat, și faptele bune; căci astfel făcând, veți avea zile bune și senine și binecuvântarea cerească pentru voi și familiile voastre.

Poftindu-vă în sfârșit, ca SS. Serbătorii ale Nascerei Domnului nostru Isus Christos să le ajungeți și petreceți cu toții în pace și deplină sănătate, și împărțându-vă binecuvântarea arhierescă remân.

Caransebeș, în 18. Decembrie 1890.

Al vostru tuturor

de tot binele voitoriu

Nicolae Popea m. p.,
Episcop.

Nr. 1333. pl. ex 1890.

Veneratului cler și iubitului popor credincios din diecesa de Dumnezeu scutită a Caransebeșului.

Consistoriul diecesan satisfăcând însărcinării primite prin concludul Veneratului Sinod eparchial din 22. Aprilie 1886. Nr. prot. 46. a publicat sub 15. Maiu 1886. Nr. 416. B. arondarea protopresviteratelor din diecesa noastră a Caransebeșului, regulată prin conclusele Măritului Congres național român bisericesc ținut în 1881. Nrii prot. 111., 112., 114., 115., 116., 117., 118., 128. și 129. spre știință și orientare, lăsându-se în voe liberă comunelor mărginașe, ca ele, dacă prin noua arondare s'ar considera vătămăte în interesele lor vitali, să reclame la sinodul eparchial din anul următoru.

În urma publicării susamintite a intrat reclame dela comuna Sculea din protopresviteratul Jebelului, dela Gataia și Gherteniș din protopresviteratul Vêrșetului, cari comune bisericesci au cerut strămutarea lor la nou înființându-l protopresviterat al Bogșei-Montane; apoi dela comunele Nicolinț și Sânt-Mihailu au intrat proteste contra încorporării lor la protopresviteratul Vêrșetului, cerend lăsarea lor la protopresviteratul Panciovii, eară Veneratul Sinod eparchial din anul 1888. prin concludul său din ședința ținută în 3. Maiu Nr. prot. 61. nu a încuviințat cererea acestor comune bisericesci reclamante.

Pe basa acestor concluse Consistoriul nostru diecesan în ședința sa plenară din 5. Iulie a. c. Nr. 1333. a decis publicarea de nou a arondării ca definitiv resoltivă, adaugându-se însă la protopresviteratul Vêrșetului comunele Lățunaș și Mar-

ghita-Mare, cari comune bisericesci s'au încorporat în întretimp la diecesa noastră și având arondarea protopresviteratelor a intra în valoare cu 1. Ianuarie 1891.

Deci spre a satisface acestei însărcinări, arondarea protopresviteratelor din diecesa noastră se publică de nou spre știință și orientare în următoarele:

A. Sumariul.

Nrul Serial	Numirea Protopresviteratului	Locul central
I	Caransebeș	Caransebeș
II	Mehadia	Mehadia
III	Logoj	Logoj
IV	Făget	Făget
V	Buziaș	Buziaș
VI	Ciacova	Ciacova
VII	Vêrșeț	Rêtișor
VIII	Panciova	Satul-Nou
IX	Biserica-Albă	Iam
X	Oravița	Oravița
XI	Bogșa-Montană	Bogșa-Montană

B. Seria comunelor.

I. Protopresviteratul Caransebeșului.

1. Caransebeș	30. Buchinț
2. Iaz	31. Prisian
3. Ciuta	32. Cârpa
4. Obreja	33. Poiana
5. Glimboca	34. Vălișoara
6. Ohaba-Bistra	35. Petroșnița
7. Cireșa	36. Bucosnița
8. Săvoiu	37. Golet
9. Ferdinandsberg	38. Sadova-Nouă
10. Valea-Mare	39. Slatina
11. Voislova	40. Armeniș
12. Ruscberg	41. Feneș
13. Ruschița	42. Rusca
14. Marga	43. Teregova
15. Vamamarga	44. Valea-Boului
16. Mêrul	45. Rugi
17. Crecima	46. Ohabita
18. Mal	47. Dălinesci
19. Var	48. Apadia
20. Servesci	49. Valeadeni
21. Dalci	50. Brebul
22. Cicleni	51. Jupa
23. Rueni	52. Zăguzeni
24. Turnul	53. Ruginosu
25. Borlova	54. Ohaba-Mûtnic
26. Bolvașnița	55. Mutnicul-Mare
27. Șlagna	56. Prisaca
28. Verciorova	57. Pestere
29. Ilova	58. Maciova

II. Protopresviteratul Mehadiiei.

1. Mehadia	23. Mehadica
2. Plavișevita	24. Cuptoarea
3. Tisovița	25. Crușoveț
4. Ogradena	26. Iablanița
5. Dubova	27. Petnic
6. Eșelnița	28. Globucraiova
7. Orșova	29. Lapușnicel
8. Jnpalnic	30. Bozovicu
9. Tuferi și Coramnic	31. Bănia
10. Topleț	32. Borloveni-Vechi
11. Birza	33. Borloveni-Nou
12. Pecenișca	34. Dalboșeț
13. Valeabolvășnița	35. Gêrboveț
14. Plugova	36. Lăpușnic
15. Globurêu	37. Moceris
16. Bogoltin	38. Pătaș
17. Corneareva	39. Prilipeț
18. Cornea	40. Pêrvova
19. Domășnea	41. Rudăria
20. Canicea	42. Șopotul-Vechiu
21. Luncavița	43. Șopotul-Nou
22. Verendini	44. Prigor cu filia Putna

III. Protopresviteratul Logojului.

1. Logoj	17. Satu-Mic
2. Silha	18. Herendesci
3. Hezeriș	19. Hodoș
4. Tapia	20. Boldur
5. Harmadia	21. Sêlbăgel
6. Măguri	22. Sgribesci
7. Cireș-Timiș	23. Dragomiresci
8. Criciova	24. Scăiuș
9. Crivina	25. Zorlenții-Mari
10. Șdioara	26. Visag
11. Sacul	27. Remete-Poganicî
12. Jena	28. Nădrag
13. Gavoșdia	29. Tincova
14. Logojel	30. Căvâran
15. Oloșag	31. Zorlenții-Mici
16. Honoris	

IV. Protopresviteratul Făgetului.

1. Făget	16. Poieni
2. Bădesci	17. Fărășesci
3. Bichigi	18. Tomesci
4. Temeresci	19. Românesci
5. Șintesci	20. Goizesci
6. Petroasa	21. Curte
7. Povêrgina	22. Bătesci
8. Margine	23. Brănesci
9. Zoranî	24. Jupanesci
10. Coșava	25. Baloșesci
11. Nemeșesci	26. Breazova
12. Coșteiu	27. Gladna-Rom.
13. Homoșdia	28. Gladna-Mont.
14. Coșavița	28. Zolt
15. Crivina	30. Luncani

31. Juresc	41. Surducul-Mic
32. Botesci	42. Botinesc
33. Pogănesci	43. Sărăzani
34. Sudriaș	44. Birna
35. Jupani	45. Drinova
36. Bucoveț	46. Susani
37. Fârdea	47. Cliciova
38. Hauzesc	48. Seceni
39. Mătnicul-Mic	49. Bujorul
40. Draxinești	

V. Protopresviteratul Buziașului.

1. Jebel	15. Unip
2. Folea	16. Uliuc
3. Opațița	17. Dracșina
4. Birda	18. Sacoșul-Turc.
5. Sculea	19. Vucova
6. Șoșdia	20. Chevereșul-Mare
7. Șipet	21. Sârbova
8. Cadar	22. Hițiaș
9. Dubosu	23. Racovița
10. Blajova	24. Căpat
11. Berini	25. Buziaș
12. Cerna	26. Silagiu
13. Stamora-Rom.	27. Sinersig
14. Icloda	28. Sacoșul-Ung.

VI. Protopresviteratul Ciacovii.

1. Banloc	9. Macedonia
2. Cebza	10. Obad
3. Denta	11. Omor
4. Fen	12. Partoș
5. Gaiul-Mic	13. Petroman
6. Ghilad	14. Togir
7. Giulvez	15. Tolvadia
8. Lighed	16. Voiteg

VII. Protopresviteratul Vêrșeșului.

1. Butin	7. Ghertiniș
2. Clopodia	8. Grebenăț
3. Coșteiu	9. Iabuca
4. Ferendia	10. Jamul-Mic
5. Gataia	11. Marcoveț
6. Gherman	12. Mesici
13. Percosova	20. Vlaicoveț
14. Rêtișor	21. Voivodinț
15. Șemlacul-Mare	22. St. Mihail
16. St. Ianoș	23. Nicolințul-Mare
17. Solcița	24. Lațunaș
18. Straja	25. Marghita
19. Sdrediștea-Mică	

VIII. Protopresviteratul Panciovii.

1. Ofcea	4. Uzdin
2. Glogon	5. Seleuș
3. Iabuca	6. Alibunar

7. Petrovosela	10. Mramorac
8. Satul-Nou	11. Cubin
9. Doloave	

IX. Protopresviteratul Bisericii-Albe.

1. Berliște	16. Nicolinț
2. Bersasca	17. Padina-Mateiu
3. Biserica-Albă	18. Petrilova
4. Bogodinți	19. Potoc
5. Cărbunari	20. Răcășdia
6. Ciorda	21. Rusova-Nouă
7. Ciuchici	22. Rusova-Vechi
8. Coronini	23. Sasca-Mont.
9. Gornialiubcova	24. Sasca-Rom.
10. Iam	25. Sichevița
11. Iertof	26. Slatina
12. Iladia	27. Socolariu
13. Macovisce	28. Vranlu
14. Mircovaț	29. Vrâniut
15. Moldova-Nouă	30. Naidaș

X. Protopresviteratul Orăviții.

1. Ciclova-Mont.	13. Greovaț
2. Ciclova-Rom.	14. Jitin
3. Agadicu	15. Giurgiova
4. Broșcen	16. Maidan
5. Cacova	17. Mărcina
6. Calina	18. Oravița-Mont.
7. Cârnecea	19. Oravița-Rom.
8. Ciudanovița	20. Răchitova
9. Comorșce	21. Secaș
10. Forotic	22. Tîcfaniul-Mic
11. Gherlisce	23. Vărădia
12. Goruia	

XI. Protopresviteratul Bocșa-Montană.

1. Bocșa-Mont.	16. Fizeș
2. Ocna de fer	17. Jidovin
3. Bocșa-Rom.	18. Ramna
4. Vasiova	19. Vermeș
5. Doclin	20. Iersig
6. Biniș	21. Valeapal
7. Surducul-Mare	22. Duleu
8. Moniom	23. Valea-Mare
9. Călnic	24. Furlug
10. Têrova	25. Dezesc
11. Recita-Mont.	26. Barbosu
12. Recita-Rom.	27. Soceni
13. Doman	28. Têrnova
14. Cuptoare	29. Ezeriș
15. Văliug	30. Dognecea

Caransebeș, în 1. Decembrie 1890.

Episcopul diecesan
Nicolae Popea, m. p.

Nr. 3345. B. ex 1890.

Prea onorate Domnule Protopresbiter! On. preoțime parochială și evlavioșilor creștinii!

Deoarece cu finea anului curent espiră periodul de trei ani, pentru care au fost alese cătră finea anului 1887. comitetele și epitropiile parochiale; așa dar conform §-lui 18. din stat. org. au a se alege de nou pe periodul de 3 ani, adecă pentru anii 1891. 1892. și 1893. comitete și epitropii parochiale.

După §. 19. din statutul org. **comitetul parochial** se compune în comunitățile bisericesci până la 1000. suflete din 10., până la 1500. din 15., până la 2000. din 20., până la 2500. din 25., și de acolo în sus din 30 de membri. Tata și fiul, moșul și nepotul, frații, socrul și ginerele nu pot fi deodată membrii comitetului.

Parochul seau administratorul parochial este membru natural al comitetului, eară unde sunt mai mulți preoți, cel mai înaintat în serviciu, va se zică singurul preot seau, unde sunt mai mulți preoți, cel mai înaintat în serviciu, prin funcțiunea și demnitatea sa este membru al comitetului fără de a se alege.

Acești membri ai comitetului spre a se consitui au ași alege după §. 20. al stat. org. președinte din sinul lor, apoi notariu, carele se poate alege din partea comitetului și afară de sinul comitetului, fără ca acela să fie membrul comitetului, însă în acest caz notariul nu are vot decisiv, ci numai informativ.

Epitropia parochială se alege din cei mai meritați bărbați ai comunității bisericesci și epitropii nu pot fi înrudiți între sine până la al 6-lea grad de sânge și al 4-lea de cuscric (§. 25.), și pentru comunitățile bisericesci până la 1000 de suflete se aleg doi, până la 2500 de suflete trei, eară pentru parochiale, al cărora numer trece peste 2500 suflete, patru epitropii.

Drept aceea, în înțelesul §-lui 21. din stat. org. comitetele parochiale de până acum au a compune raportul general despre averea mișcătoare a bisericeii, școalei și fundațiunilor și a rațiociniului anual, precum și a budgetului despre spesele bisericeii, școalei și fondurilor pe anul venitoriu 1891. toate acestea a-le subșterne Sinodului parochial, ce are a se ținea în luna lui Ianuarie 1891. spre censurare și aprobare conform §§-lor 21. și 22. stat. org. dându-și cu aceasta totdeodată și demisiunea. În acest sinod parochial după pertractarea obiectelor propuse de comitet se procede la alegerea comitetului celui nou cât și a epitropiei. Se obsearvă însă, că

atât fostii membri ai comitetului, cât și ai epitropiei pot fi earăși aleși.

Drept aceea Ne aflăm îndemnați a dispune următoarele:

1. Comitetele parochiale au a compune fără amânare rapoartele și socotelele amintite mai sus și a stăruii, ca spre revisiunea și aprobarea lor să se convoace, anunțându-se cu opt zile mai înainte prin cetirea în biserică a acestui circulariu în o Duminecă seau sârbătoare a lunii lui Ianuarie 1891. sinodul parochial.

2. Sinoadele parochiale convocate în decurgerea lunii lui Ianuarie a. viitoriu vor censura și eventualmente vor aproba rapoartele și socotelele comitetelor parochiale, și vor procede îndată la alegerea comitetului și epitropiei în numărul și după prescriesele mai sus arătate. Cel-ce nu sunt mulțumiți cu decisiunile sinodului parochial privitoare la alegerile de comitet și epitropie, precum și la alte obiecte puse la ordinea zilei, au a recurge prin protopresbiterat la Consistoriu în restimp de 14. zile (§. 16.)

3. Despre alegere și celelalte afaceri are a se lua protocol esact și conform §-lui 7. punctul 8. din stat. org. a se subșterne acest protocol prin protopresbiterat la Consistoriu spre pertractare ulterioară.

4. Membrii comitetului aleși de cătră sinod au îndată a se constitui, alegându-și președinte și notariu și făcând despre aceasta arătare prin protopresbiter la Consistoriu.

Această ordinăciune se aduce la cunoscința Prea Onorat D. Tale și a preoțimeii parochiale spre ne-amânată punere în lucrare și strictă observare cu acel adaus, ca în acele comunități bisericesci, în care lipsesce preot sau preotul fungente nu va putea pe deplin efeptui această ordinăciune seau, dela care până în 25. Ianuarie nu veți primi protocoalele despre urmata alegere nouă a comitetului și epitropiei parochiale, în aceste comunități bisericesci să îndeplinescă lucrul sau Prea onorat D. Ta în persoană, sau să-l încredințezi altui preot, calificat și apt, având Prea onorat D. Ta a subșterne negreșit până în 10. Februarie 1891. toate protocoalele sinoadelor comunităților bisericesci din tractul Prea onorat D. Tale.

Împărtășindu-Vă binecuvântarea mea archipăstorească sâm.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută în 15. Decembrie 1890.

Al Vostru tuturor de binevoitoriu
Nicolae Popea, m. p.
 Episcop

PARTEA NEOFICIALĂ.

Adunarea despărțământului Caransebeș al Reuniunii învățătorilor.

Conform programului publicat în „Foaia diecesană” Nrul 48 din a. c. învățătorii aparținători despărțământului Caransebeș al Reuniunii învățătorilor gr. or. din diecesa Caransebeșului și-au ținut adunarea lor Joi în 13/25. Decembrie a. c. în localul școlii confesionale gr. or. din Caransebeș sub presiunea Prea Onoratului Domn Protopresviter Andrei Ghidiu.

La această adunare au participat următorii învățători: *Timot. Belba, Nic. Birdescu, G. Cătană, Dam. Daicoviciu, Maxim Dalea, G. Frana, G. Radulovicu, I. Sriban, I. Trandafir, Nic. Velcu, Ars. Voscinaru* și învățătoarea *Elena Biju*; iar dintre iubitorii de cultură am văzut cu bucurie pe *M. O. D. Ioan Ionașu*, asesor consistorial ordinar în senatul școlii; dar și D-Sa nu au rămas mult deoarece Ilustritatea Sa Domnul Episcop îl chemase împreună cu Domniile Profesorii de la Institutul pedagogic la o ședință, și aceasta au fost cauza de Domniile Profesori de pedagogie, cari totdeauna ne-au onorat cu prezența D-lor, nu au fost de astădată de față.

Despre această adunare voesc a scrie un mic raport pentru de a arăta, că și învățătorii despărțământului Caransebeș, conștii de chemarea lor, nu se lasă mai pe jos de frații lor învățători din celelalte despărțăminte.

Este știut și recunoscut cum-că învățătorii, acești muncitori neobosiți, cari lucră ziua și noaptea cu cuvântul și cu fapta pentru cultivarea poporului respective a micilor copilași concrezuți conducerii lor, acești învățători zic, pătrunși de marea și importanta lor chemare se mișcă pretutindenea, — și discută cu interes viu chestiuni pedagogice didactice referitoare la zilnica lor ocupațiune.

Fie-care despărțământ al renniunii noastre având ca capi oameni cu zel, oameni devotați cauzei școlare fac, ca adunările despărțământelor să fie o ade-rată școală, dar o școală practică, o școală unde nu se propun numai teorii oarbe, ci unde regulile teoretice se și aplică în praxă; unde se vede cu ochii și se aude cu urechile tot ceea ce se cere dela o prelegere ca să se poată numi bună.

Despărțământul nostru încă are ca cap, ca conducătoriu un bărbat devotat cauzei școlare, un bărbat model în toată privința, și sub conducerea înțeleaptă a D-Sele despărțământul nostru progresează văzând cu ochii; și toți membrii acestui despărțământ sunt însuflețiți pentru o cauză sântă, adică de a-și însuși acele cunoștințe, care le cere pedagogia modernă și sunt fericiți având în fruntea lor pre-

omul școlii, pre bărbatul care poate să-l conducă la ținta dorită.

Deși era foarte frig și timpul nefavorabil, totuși învățătorii precum arăta mai înainte s'au adunat în număr frumos în localul destinat pentru adunare, unde președintele, Prea Onoratul Domn Protopresviter Andrei Ghidiu, prin o cuvântare aleasă deschide adunarea și provoacă pe învățătorii designați în adunarea trecută, ca să-și înceapă prelegerile lor.

Mai întâiu propune Dl Damaschin Daicoviciu, învățătoriu în Căvâran, din Istoria biblică despre „Nascerea lui Isus” după a cărei terminare urmă o critică din partea membrilor și a dlui președinte care dechiară cu consimțire generală propunerea de succasă.

Urmează apoi dl propunătoriu Arsenie Voscinaru, învățătoriu în Tincova, cu lecțiunea sa practică „Luptele lui Traian cu Dacii și colonizarea Romanilor în Dacia” din care s'a propus numai o parte deoarece timpul era prea înaintat, rămânând ca cealaltă parte să o propună în adunarea proxima viitoare. Pentru adunarea viitoare s'au mai angajat ca propunătorii dl George Cătană, învățătoriu în Valeadenii, și dl Maxim Dalea, învățătoriu în Zăguzeni.

După aceea despărțământul se constituie alegându-și de președinte pe Prea On. Domn Protopresviter Andrei Ghidiu, de notar u pe domnișoara Elena Biju, învățătoarea în Caransebeș, de casieriu pe dl George Radulovicu, învățătoriu în Valeaboului, iar de bibliotecariu pe dl Nicolau Velcu, învățătoriu în Caransebeș; apoi se purcede la celelalte puncte ale programului.

Cu aceasta adunare s'a terminat și fie-care învățătoriu s'a îndepărtat ducând cu sine nouă cunoștințe practice, și dorind, ca cât mai curând să se întrunească earășii.

G. C.
Învățătoriu.

Varietăți.

Deputați congresuali. În cercul Vêrșet s'a ales deputat preoțesc *Ioan Popoviciu*, protopresviter.

Deputați mireni sânt până'acuma aleși 19 și anume în cercul

Logoj: *Dr. Alisandru Mocsonyi de Foen.*

Făget: *Constantin Radulescu.*

Buzias: *George Ioanovicu de Duleo.*

Ghilad: *Dr. Emil Babeș.*

Iam: *Victor Mocsonyi de Foen.*

Biserica-Albă: *Dr. Aureliu Novac.*

Sasca: *George Szerb de Cuvin.*

Oravița: *I. E. Teran.*

Bocșa: *Ioan Budincean.*

Valea-Boului: *Aureliu Doboșan.*

Caransebeș: *Tit Hațeg.*

Ohaba-Bistra: *Ioan Popoviciu.*

Teregova: *Patriciu Drăgălina.*

Domașnea: *Ilie Curescu.*

Mehedia: *Leontin Simonescu.*

Prigor: *Stefan Velovan.*

Bozoviciu: *Iuliu Novac.*

Alibunariu: *Simeon Moldovan.*

Satul-Nou: *Coriolan Bredicean.*

În cercul Vêrșetului neputându-se ținea scrutiniul Dumineca trecută, se va ținea Duminecă în 23. Decembrie a. c.

Corul vocal român din orașul Biserica-Albă, cunoscut publicului român, arangiază pe seara de St. Vasilie 31. Decembrie st. vechiu, în localitățile așa numite „Burg“, o petrecere cu program foarte frumos și atrăgătoriu. Comitetul acestui cor nu cruță nici osteneală nici bani, când e vorba de producere românească, și a făcut toate cele posibile spre a oferi Românilor, în deosebi celor din sudul Bănățului, un loc plăcut de convenire. Piesele programei sînt următoarele: „*Ași vrea*“ din repertoriul lui Barbu, în quartet de corul vocal. 2. „*Satata italiană*“, tot de acest cor. 3. Piesa teatrală „*Prișezul renntors din Anglia*“, de Dr. G. Asachi, cu cântece naționale. 4. *Tablouri vii*: a) „*Norma și Sever*“, după profesorul Bauer. b) „*Prisoneria Tusneldei de Germanicus*“, după H. König. c) „*Ziua florilor în Roma*“ cu statuete în marmor după desemnul lui L. Alvarez. 5. *Ghișelii din Viena*“, scenă comică cu acompaniarea orchestrelor. E rugată deci toată inteligența, toți iubitorii de muzică și de artă română, precum și corurile populare, ca fără mai departe invitare specială, să participe în număr cât se poate de mare, la această producție și a îmbrățișa cu zel și căldură întreprinderea acestui cor arangiatoriu. *Biserica-Albă*, în Decembrie 1890. Cu stimă deosebită, în numele corului vocal român: *Roșu.*

Plătirea pensiunilor din partea statului. Ministrul de finanțe reg. ung. a emis o ordonanță, după care pensiunile de stat se vor plăti ca și până acum în 2. a fiecărei luni. La caz că cel îndreptățit la pensiuie moare în 1. a lunii sau se căsătorește în acea zi, pensiunea e a se liquida pentru întreaga lună, deoarece în sensul art. de lege 16. din 1883. pensiunile se pot sista numai la sfârșitul lunii, în care se întâmplă un eveniment ce motivează sistarea. O excepție numai atunci e la loc, dacă s'a hotărât înainte un anumit timp pentru sistare. Adevărul din partea parochului despre aceea, că cel îndreptățit la pensiuie se află încă în viață, are să dateze cel mai curând dela 1. l. c., în care zi se plătesc pensiunile.

CONCURS.

Pentru întregirea definitivă a parochiei de clasa a II. din comuna Opatița protopresviteratul Jebelului, se escrie prin aceasta concurs cu termen de recurgere de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia diecesană“.

Emolumentele împreunate cu această parochie sînt:

1. O sesiune parochială de 30 de jugere de pământ și 3 jugere de izlaz (pășune).

2. Casa parochială cu plațiu intravilan și 2 grădini estravilane.

3. Birul preotesc și stola îndatinată dela 125 de case după usul vechiu cum s'a plătit la fostul preot.

Doritorii de a ocupa această parochie sînt avisați, ca recursurile instruate conform Statutului Org. bisericesc, și regulamentelor pentru parochii — adresate comitetului parochial — să le substearnă On. oficiu protopresviteral în Jebel

Preoții recurenți la această parochie, au să dovedească, cumcă până la finea anului 1890. și-au plătit contribuțiunea, regularea apelor, echivalentul sidoxia episcopicească și competența protopresviterală.

În fine recurenții sînt poștiți a se presenta, însă numai odată, în vre-o Duminecă sau Sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie. Recurențele, care se va desfășura de mai multe ori în comună, sau va veni în ziua de alegere în comună, unul ca acela va fi eschis din candidare.

Opatița, în 16. Decembrie 1890.

[69] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresviterul tractual.

CONCURS.

Conform literilor Ven. Consistoriu ddto 16. Noembrie a. c. Nr. 3263. sc. se escrie prin această concurs cu termen de 30. de zile, pentru întregirea postului de adjunct învățătoresc pelângă emeritul învățătoriu din comuna Logojel, Marcu Borlovan.

Emolumentele sînt următoarele:

1. $\frac{2}{3}$ (două părți de trei) din salariul de 300 fl. adecă 200 fl.

2. Paușal de scris 10 fl.

3. Paușal pentru conferințele învățătoresci 7 fl.

4. Paușal pentru îngrijirea școlaei 15 fl.

5. Venit dela înmormentări circa 20 fl.

6. 28 metri de volum de lemne în natură sau în bani gata 70 fl.

7. Cortelul învățătoresc întreg cu grădină de un juger.

Fără după moartea emeritului învățătoriu, Marcu Borlovan, toate emolumentele ce le are densusul se adaug la salariul învățătoresc, anume:

1. În bani gata 100 fl.

2. Pământul școlaei constătoriu din două jugere de pământ.

3. Lemne de foc 12 metri de volum.

Doritorii de a ocupa acest post, vor substerne recursurile lor provăzute cu atestatele prescise la oficiul protopresviteral gr. or. rom. al Logojului.

[68] 2—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresviter.

Rugăm

pe onorații domni preoți, învățători și comercianți, cari au primit dela noi „CALINDARIUL ROMÂNULUI“ pro 1891. spre vindere, să binevoiască a ne returna cât mai curând esemplarele care le mai au și cred că nu le pot petrece, fiind-că avem mare lipsă de ele.

Caransebeș, în 22. Decembrie 1890.

Librăria diecesană.

